

Музичний спротив українців у російсько-українській війні

Анастасія Ісаєнко-Гонта, Людмила Приблуда

Національний технічний університет України, Київ, Україна

Вступ. Важливою рисою музичних творів є їхній тісний зв'язок із сучасною дійсністю. Сучасна пісня репрезентує потужний музичний спротив українців у війні проти російських загарбників.

Матеріали і методи. У роботі використано описовий метод. Матеріалом для дослідження послуговували тексти пісень сучасних українських виконавців.

Результати. Мова музичного мистецтва – універсальний комунікаційний інструмент сучасного культурного простору. О. Злотник наголошує на тому, що вона виконує низку важливих функцій: спілкування, передачі і збереження інформації, вираження почуттів та емоцій людини, формування мислення, накопичення людського досвіду. Музична мова стає засобом спілкування, пізнання, національної самоідентифікації, збереження та передачі досвіду, традицій музичної культури народу. Музична мова як сукупність засобів музичної виразності занурена в поле семіосфери – простір, що є необхідною передумовою музичної комунікації і обумовлений всією соціокультурною системою суспільства [2, с. 3].

О. Злотник підкреслює: «Музичне мистецтво є важливим елементом соціокультурного простору. З одного боку, музика відображає соціальні зміни і трансформації, що відбуваються в суспільстві в міру його розвитку, а з іншого, в певних аспектах, вона може впливати на сам характер цих відносин. Таким чином, існує двосторонній зв'язок, взаємодія між музикою і суспільством. Музика є невід'ємною частиною, фактором і атрибутивною характеристикою будь-якої культури чи субкультури» [2, с. 2].

Витвір мистецтва як суб'єкт мистецької комунікації характеризується діалогізмом свого внутрішнього устрою, а завдяки діалогічності своєї структури, твір виступає потенційною знаковою системою. Твір мистецтва виникає як процес і результат відносин митця та творчого матеріалу, тим самим являючи собою нову якість, що виникає на перетині одиничних авторських операцій і загальних операцій соціокультурного поля [2, с. 4].

Сучасна українська пісня як явище національної масової культури спротиву російській агресії сьогодні становить значний науковий інтерес. Вона має велику популярність та репрезентує культурологічний феномен українського суспільства, є вагомим елементом духовно-культурного життя народу. В. Власова переконана: «Музичне мистецтво має важливе значення у відродженні й актуалізації художніх цінностей, інтеграції та культурному розвитку українського суспільства» [1, с. 34].

Українська пісня – романтична, щиросердечна, радісна, креативно-філософська і водночас невимушено легка. Вона народилася із лагідної маминої коліскової і фольклорного колориту вічно живих традицій карпатського народу. Народилася для того, щоб жити вічно. Українці, на правду – найспівочіша нація у світі, тому що вміють відчувати лірично, витончено і ніжно, тому що музика українця – це акорди його серця, це мелодія його незламного духу [1, с. 34].

Сучасний музичний простір має чудові, глибокі за змістом тексти пісень, репрезентовані у творчості українських музичних виконавців, як-от: «Океан Ельзи», «Бумбокс», «Друга ріка», «Один в каное», «THE HARDKISS», «KOZAK SYSTEM», MELOVIN, NAVKA та ін.

З останніми подіями в нашій державі українські виконавці все більше уваги приділяють актуальним проблемам. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну змінилася тематика музичних творів. Одним із її завдань стало підбадьорення українців, підтримка бойового духу. Так, популярними стають багато енергійних та швидких пісень, під які хочеться танцювати, адже саме рух та активність допомагають відволіктися від нав'язливих, тривожних думок, напр.: «Доброго вечора, ми з України» (гурт «PROBASS Δ HARDI»), «Допоможе ЗСУ» (гурт «Chico & Qatoshi»), «Добрий день everybody» (МЮСЛІ UA ft. Vasia Charisma) та ін.

Українські виконавці через музичні твори передають весь трагізм війни, окремої людини та нації зокрема. напр.: «24/02» (гурт «БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ»), «У мене немає дому» (гурт «Один в каное»).

У сучасних піснях лунає ненависть до російських загарбників та непохитна віра в Перемогу України над ворогом, віра в Україну та кожного українця, напр.: «Ой у лузі червона калина» (гурт «Бумбокс»), «Маніфест» (Артем Пивоваров), «Stefania» (гурт «Kalush Orchestra»), «Українська лють» (Христина Соловій), «Враже» (Енджі Крейда), «Чути гімн» (Skofka), «Мольфар» (гурт «Kozak System»), «Люди» (MamaRika & KOLA) та ін.

Окремий блок у сучасному українському музичному просторі становлять композиції, які закликають нас пам'ятати своє минуле, зберігати у серці тих, які боролися за наше сьогодні і які віддають свої життя за незалежність України.

Висновки. Отже, музика презентує духовнокультурний рівень нації на певному історичному етапі. Тому природно, що пісня повинна вбирати лише найкращі мовні традиції, пильнувати їхню чистоту й водночас зберігати своє мистецько-естетичне призначення. Сучасна українська пісня репрезентує потужний музичний спротив російській військовій агресії. Вона звучить на концертах в усьому світі та є образом спротиву демократії авторитарним режимам.

Література. 1. Власова В. А. Культурологічний аспект сучасної пісні та її мова. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2016. № 1. Сер.: Культурологія. С. 33–36. 2. Злотник О. Й. Комунікативний простір музичного мистецтва України кінця ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства (доктора філософії) : 26.00.01. Київ, 2019. 254 с.